RAPPORT

Wat is het verzoek?
Verzoekster wil dat de Ombudscommissie haar klachten onderzoekt en beoordeelt. Zij voelt zich door de gemeente 's-Hertogenbosch "in een hokje geduwd". Ze voelt zich niet gezien en niet gehoord door de gemeente. Ze wil voorkomen dat wat haar is overkomen anderen ook overkomt.

Is de Ombudscommissie bevoegd dit verzoek in behandeling te nemen?
De commissie stelt vast dat verzoekster het niet eens is met het beëindigen van de voorbereidingsperiode op grond van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) en de aan dat besluit verbonden verplichtingen. De commissie merkt op dat de Ombudscommissie niet bevoegd is om een inhoudelijk oordeel te geven over de juistheid van dit besluit. Dit komt omdat tegen dit besluit de mogelijkheid open stond om een bezwaarschrift in te dienen.

De commissie is wel bevoegd een onderzoek in te stellen naar de wijze waarop de casemanagers zich in het traject naar zelfstandigheid van verzoekster tegenover haar hebben gedragen en verzoekster is geïnformeerd. Het onderzoek van de commissie richt zich hier dan ook op.

Wat is het oordeel van de Ombudscommissie?
De commissie acht de klachten over de casemanagers van verzoeksters *deels gegrond, deels ongegrond.* De onderzochte gedraging is *deels behoorlijk, deels niet behoorlijk* wegens schending van het beginsel van een actieve en adequate informatieverstrekking.

De commissie kan verzoekster niet volgen op het punt dat de casemanagers haar tegenwerkten. De gemeente, leverde naar het oordeel van de commissie, maatwerk en dacht op behoorlijke en coulante wijze met verzoekster mee.
De onheuse bejegeningen (kleineren), dan wel "pesterijen" door de casemanagers heeft de commissie, op basis van haar onderzoek, niet objectief kunnen vaststellen. Verzoekster heeft deze, naar het oordeel van de commissie, ook niet (voldoende) concreet kunnen maken. De commissie acht de klachten op dit punt dan ook *ongegrond.* De onderzochte gedraging op dit punt is *behoorlijk.*

Verzoekster is, naar het oordeel van de commissie, zowel mondeling als ook schriftelijk duidelijk geïnformeerd door de gemeente over de verplichte begeleiding door Motivity. O.a. in de beschikking van 18 januari 2011 (toestemming voorbereidingsperiode), evenals in het door partijen getekende gewijzigde trajectplan van 22 juni 2011. De commissie acht op dit punt geen strijdigheid met het beginsel van een actieve en adequate informatieverstrekking. De onderzochte gedraging is op dit punt *behoorlijk* en de klachten hiertegen acht de commissie *ongegrond.*

De commissie constateert dat de gemeente verzoekster op dit punt wel actiever en adequater moest informeren over de mogelijkheden en voorwaarden voor een Bbz-aanvraag. De gemeente had aan verzoekster duidelijker moeten uitleggen dat zij haar traject naar zelfstandigheid, ondanks het traject naar loondienst, kon voortzetten. Dat zij ook zelfstandig een concreet ondernemingsplan kon opstellen, zonder begeleiding van Motivity. Ook had de gemeente juiste informatie moeten verschaffen over de mogelijkheid om ingeschreven te zijn, dan wel te blijven in de Kamer van Koophandel. Op dit punt acht de commissie de onderzochte gedraging in strijd met het beginsel van een actieve en adequate informatieverstrekking en om die reden *niet behoorlijk.* De klachten op dit punt acht de commissie *gegrond.*

Over hoe de Ombudscommissie tot haar oordeel kwam, leest u hieronder meer.

Wat zijn de feiten?
Verzoekster is een alleenstaande, 41 jarige vrouw, met jonge kinderen. Zij ontvangt per 1 april 2008 een bijstandsuitkering (Wwb). Mevrouw wil graag een eigen onderneming starten. De gemeente besloot[1] verzoekster op te nemen in de voorbereidingsperiode op grond van het Bbz in de periode van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2011. Dit betekent dat zij zich gedurende de voorbereidingsperiode, van maximaal twaalf maanden[2], kan oriënteren op zelfstandig ondernemerschap, met behoud van Wwb-uitkering[3]. In deze periode hoeft verzoekster zich niet beschikbaar te stellen voor arbeid in dienstbetrekking, maar wel is zij verplicht mee te werken aan begeleiding door een door het college aangewezen derde (Bbz; artikel 2, derde lid). De gemeente wees hiervoor Motivity B.V. aan.

Préstartjaar
Het préstartjaar eindigt met de daadwerkelijke start van de onderneming en uitstroom uit de Wwb-uitkering, waarna de gemeente gedurende twaalf maanden nazorg inzet. In het préstartjaar mag al, met behoud van Wwb-uitkering, worden gestart met de onderneming. De inkomsten uit de onderneming, kort de gemeente in dit jaar op de uitkering.

In de gemeente 's-Hertogenbosch bestaat de voorbereidingsperiode uit een oriëntatietraject (3 maanden) en een voorbereidingstraject (maximaal 9 maanden). In het oriëntatietraject ligt de focus op het vaststellen van de levensvatbaarheid van de onderneming[4], in combinatie met de capaciteiten en vaardigheden van betrokkene. In het voorbereidingstraject wordt een concept ondernemingsplan vertaald in een concreet ondernemingsplan en vindt de aanloop plaats naar de start van de onderneming. Pas na afloop van een succesvolle voorbereidingsperiode wordt een, voor een Bbz-aanvraag noodzakelijk, ondernemingsplan verwacht door de gemeente. De gemeente toetst het ondernemingsplan. Acht de gemeente het ondernemingsplan levensvatbaar dan kan betrokkene starten met zijn eigen bedrijf. Acht de gemeente het ondernemingsplan niet levensvatbaar dan gaat betrokkene terug naar het reguliere Wwb-regime, met als doelstelling begeleiding naar regulier werk.

Oriëntatietraject
De casemanager van verzoekster meldt haar, in november 2010, aan voor het oriëntatietraject bij Motivity. Motivity voert in november 2010 een intakegesprek met verzoekster. Motivity brengt in haar intakeverslag, c.q. 1e trajectplan, een positief advies uit aan de gemeente voor deelname van verzoekster aan het oriëntatieproject. Gedurende dit oriëntatietraject keek de gemeente of verzoekster geschikt was als ondernemer en legde de gemeente de focus op de definitieve start van het bedrijf.

In overleg met de gemeente kreeg verzoekster, in beginsel, drie maanden de tijd om, samen met Motivity, nader onderzoek te doen naar het rendement van haar onderneming. Op 21 februari 2011 adviseert Motivity de gemeente. In dit advies raadt Motivity de start van een eigen onderneming af.

---

[1] Besluit van 18 januari 2011, kenmerk CWS/WERK Z-W/148070073.
[2] In de wet is niet opgenomen dat deze termijn kan worden verlengd.
[3] De gemeente noemt de voorbereidingsperiode het préstartjaar of ook wel het zelfstandigentraject.
[4] Levensvatbaar betekent in dit geval dat verzoekster met haar inkomen uit het bedrijf, eventueel aangevuld met andere inkomsten, na bijstandsverlening, voldoende oplevert voor de instandhouding van haar bedrijf. En dat het inkomen voldoende is voor verzoekster en haar kinderen. Pas als (o.a.) aan de voorwaarde van levensvatbaarheid wordt voldaan, kan iemand in aanmerking komen voor financiële steun op grond van het Bbz (Bbz, artikel 2, eerste lid).

Motivity acht de onderneming van verzoekster niet levensvatbaar en raadt deelname aan het vervolgtraject, het voorbereidingstraject, af ("no go").
Pas na een "go" van Motivity en eventueel een vervolgtrajectplan[5] kan betrokkene toestemming van de gemeente krijgen om door te gaan naar het voorbereidingstraject.

Ondanks het negatieve advies van Motivity, verlengt de gemeente de periode van het oriëntatietraject[6] en beëindigt de gemeente de voorbereidingsperiode (nog) niet. Eerst verlengt de gemeente het oriëntatietraject van 15 juni 2011 tot 1 januari 2012 en later – mondeling – tot augustus 2012. In plaats van drie maanden, duurt het oriëntatietraject van november 2010 tot en met augustus 2012. Verzoekster krijgt in deze periode alsnog de gelegenheid om de levensvatbaarheid van haar onderneming aan te tonen en inkomsten uit eigen onderneming te verkrijgen. Met behoud van Wwb-uitkering en vergoeding van kinderopvang.

In de wijziging van het (eerste) trajectplan "van uitkering naar werk" van 22 juni 2011 spreken de gemeente en verzoekster af dat "*indien er op 1 januari 2012 geen resultaat is, d.w.z. dat betrokkene niet volledig in haar eigen levensonderhoud kan voorzien, dan wordt aan betrokkene een traject gericht op arbeidsinschakeling aangeboden. Betrokkene zal zich dan moeten onderwerpen aan de verplichtingen die het traject gericht op arbeidsinschakeling met zich meebrengt*".

Einde voorbereidingsperiode
In augustus 2012 zet de gemeente bemiddeling naar arbeidsmarkt in voor verzoekster. Dit resulteert in het besluit van 1 februari 2013[7]. Op 1 februari 2013 ondertekenen de gemeente en verzoekster het "trajectplan van uitkering naar werk". Dit trajectplan maakt onderdeel uit van het besluit van 1 februari 2013. Doel van het traject is het verkrijgen van betaald werk in loondienst, zodat verzoekster niet meer afhankelijk is van een bijstandsuitkering. Op basis van het besluit van 1 februari 2013 is verzoekster o.a. verplicht om zo snel mogelijk betaald werk te vinden, door deelname aan de workshops werkruimtebegeleiding en "actief naar werk", te solliciteren en werk te aanvaarden.

Start eigen onderneming
Sinds juni 2013 startte verzoekster alsnog haar eigen onderneming. De gemeente schortte om die reden de Wwb-uitkering van verzoekster op.

Wat zijn de klachten?
Verzoekster is het niet eens met de manier waarop haar (twee) casemanagers haar behandelden in haar traject naar zelfstandig ondernemer. Haar casemanagers werkten haar tegen en kleineerden haar, vindt verzoekster. Ook verwezen haar casemanagers haar, volgens verzoekster ten onrechte, niet door naar de bijstand voor zelfstandigen (Bbz).

Mevrouw vindt dat de casemanagers te weinig begrip toonden voor haar gezinssituatie. Mevrouw geeft aan dat zij een alleenstaande ouder is, hoog opgeleid en met een goed curriculum vitae. Zij staat er alleen voor met haar kinderen. Zij kan op niemand terugvallen qua oppas voor haar kinderen.

---

[5] In dit vervolgtrajectplan wordt concreet en op maat invulling gegeven aan het voorbereidingstraject, een concept-ondernemingsplan.
[6] Zelf noemt de gemeente dit "reactiering oriëntatieperiode".
[7] Besluit van 1 februari 2013, kenmerk CWS/AMSZ/UITV ZORG/148070073.

Om die reden kan zij niet, net als schoolverlaters, avond- , nacht- of weekenddiensten draaien. Aan haar behoefte aan flexibele werktijden is voorbijgegaan, vindt verzoekster. Hierbij is zij teveel behandeld als "nummer" en niet als zelfstandig individu. Ten onrechte heeft Motivity de gemeente hierdoor geadviseerd dat haar bedrijf niet levensvatbaar was, vindt verzoekster. Om die reden stopte de gemeente de ondersteuning in het traject naar zelfstandigheid ("no go").
Mevrouw stelt dat haar niet duidelijk was dat zowel het traject (bemiddeling naar) werk in loondienst als het traject naar zelfstandigheid naast elkaar kunnen bestaan. Haar casemanager, zo stelt zij, zei dat dit niet kon en dat zij haar eigen bedrijf moest uitschrijven uit de Kamer van Koophandel. Terwijl zij net een aantal "sweat deals" had gesloten.
Ook stelt mevrouw dat het voor haar niet duidelijk was dat indien Motivity een "no go" advies zou geven, zoals gebeurde, zij dan in het traject van bemiddeling naar loondienst terecht zou komen. Zij had de idee dat het traject bij Motivity vrijwillig was.

De gemeente had, volgens verzoekster, meer met haar moeten meedenken en meer maatwerk moeten leveren. De gemeente verschool zich teveel achter de regels door steeds te stellen "dat zij de regels goed hanteerden", vindt verzoekster. Ze was dan sneller uit de uitkering geweest, denkt ze.

Mevrouw is wel tevreden over de tijd die de klachtbehandelaar nam gedurende de interne klachtenprocedure. Dit heeft mevrouw gewaardeerd. Zij heeft alleen wel het gevoel overgehouden dat de klachtbehandelaar haar echte klacht niet hoorde, namelijk de bejegening door de casemanagers.

Verzoekster geeft aan elke maand te kunnen rondkomen met haar eigen bedrijf. Op bijstandsniveau. Mevrouw geeft aan door te gaan als zelfstandig ondernemer. Hiervoor heeft bewust gekozen.

Wat vindt de gemeente?
De gemeente heeft sterk de indruk dat de bezwaren van verzoekster tegen beëindiging van het traject naar zelfstandigheid en de klachten over de bejegening van de casemanagers van verzoekster dicht bij elkaar liggen en door elkaar heen lopen.

De klachten over bejegening, toon en uitleg door de casemanagers zijn niet meer te achterhalen door de gemeente. De casemanager over wie verzoekster klaagt, werkt niet meer bij de gemeente. De klacht kwam ook vrij laat na de gedraging binnen bij de gemeente. De gemeente betreurt dat zij de begeleiding van haar casemanagers in het traject naar zelfstandigheid als pesterijen ervoer en dat zij zich gekleineerd voelde. Volgens de gemeente hield de gemeente in de situatie van verzoekster rekening met haar wensen.
Ondanks het negatieve advies van Motivity kreeg verzoekster van de gemeente ruimschoots de gelegenheid om het traject naar zelfstandigheid door te zetten, vindt de gemeente. Meer dan anderhalf jaar. Een verwijzing naar bijstandsverlening voor zelfstandigen (Bbz) was, volgens de gemeente, niet aan de orde omdat Motivity de gemeente adviseerde dat de onderneming van verzoekster niet levensvatbaar was. Hierdoor voldeed verzoekster niet aan de voorwaarden voor een Bbz uitkering op grond van het Besluit bijstand zelfstandigen (Bbz). Een aanvraag op grond van de Bbz vond de gemeente om die reden niet zinvol.

De beste optie, om bijstandsonafhankelijk te worden, is dan: terug naar loondienst. Dit is ook zo met verzoekster afgesproken, stelt de gemeente. Bij overeenkomst van 22 juni 2011.

Als het advies van Motivity positief was geweest ("go"), had verzoekster ondersteuning gehad van de gemeente (Motivity) bij het opstellen van een ondernemingsplan in het voorbereidingstraject. Dan was haar situatie kansrijker geweest voor een Bbz-aanvraag.

Verzoekster had niettemin ook zelf, zonder hulp van Motivity, een ondernemingsplan kunnen opstellen en voorleggen bij een aanvraag om Bbz, stelt de gemeente.

Het Motivitytraject is volgens de gemeente niet verplicht, maar ook niet vrijblijvend. Als je "ja "zegt tegen het traject naar zelfstandigheid (de zgn. voorbereidingsperiode uit artikel 2 Bbz) dan zeg je ook ja tegen de verplichtingen die hieraan verbonden zijn. Als je "nee" zegt tegen het traject naar zelfstandigheid, kom je terecht in het traject van bemiddeling naar loondienst. Verzoekster, zo stelt de gemeente, heeft hierover mondelinge toelichting gehad. Ook is dit schriftelijk bevestigd, stelt de gemeente.

Het traject van bemiddeling naar werk, kan – zo stelt de gemeente – bestaan naast het traject naar zelfstandigheid.
Als de betrokkene maar aan de (wettelijke) verplichtingen voldoet die verbonden zijn aan de Wwb uitkering, zoals bijvoorbeeld de verplichting zich beschikbaar te stellen voor werk in loondienst (sollicitatieplicht). In dat geval kan betrokkene ook het traject naar zelfstandigheid voortzetten.

Hoe beoordeelde de Ombudscommissie het verzoek?
De Ombudscommissie onderzocht of de gemeente op een behoorlijke manier omging met verzoekster. Daarbij toetste de commissie het verzoek aan de behoorlijkheidsnormen uit de Behoorlijkheidswijzer van de Nationale Ombudsman.

In dit onderzoek toetste de Ombudscommissie aan het beginsel van een actieve en adequate informatieverstrekking. Het vereiste van een actieve en adequate informatievoorziening houdt in dat de gemeente burgers met het oog op behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van informatie voorziet.

Hoe was de procedure?
De Ombudscommissie nodigde partijen uit voor een hoorzitting. Partijen waren hierbij aanwezig en vertelden ieder hun kant van het verhaal. Ook stelde de commissie vragen aan partijen.
Na de hoorzitting stelde de commissie een verslag van bevindingen op. Hiermee beëindigde de commissie haar feitenonderzoek. De commissie ontving alleen van de gemeente een inhoudelijke reactie op dit verslag. Deze reactie verwerkte de commissie grotendeels in dit rapport.

Wat zijn de overwegingen van de Ombudscommissie?
Hieronder treft u onze overwegingen aan die geleid hebben tot ons oordeel.

<u>Tegenwerking door casemanagers?</u>
Verzoekster vindt dat zij is tegengewerkt door haar casemanagers. Zij vindt dat haar casemanagers haar onvoldoende steunden in haar traject naar zelfstandigheid en dat zij onvoldoende rekening hielden met haar gezinssituatie. De commissie kan verzoekster op dit punt niet volgen en overweegt als volgt.

Ondanks het negatieve advies van Motivity, gaf de gemeente verzoekster bijna twee jaar de tijd om de levensvatbaarheid van haar bedrijf (alsnog) aan te tonen. Terwijl hier normaal gesproken een termijn van "slechts" drie maanden voor staat (oriëntatietraject).

In deze periode zijn Wwb-uitkering en kinderopvang (door-)betaald door de gemeente. Op deze wijze heeft de gemeente, naar het oordeel van de commissie, maatwerk geleverd en op behoorlijke en coulante wijze met verzoekster meegedacht.

De onheuse bejegeningen (kleineren), dan wel "pesterijen" door de casemanagers heeft de commissie op basis van haar onderzoek niet objectief kunnen vaststellen. Verzoekster heeft deze, naar het oordeel van de commissie, ook niet (voldoende) concreet kunnen maken. De commissie acht de klachten op dit punt dan ook *ongegrond*. De onderzochte gedraging op dit punt is *behoorlijk*.

Informatieverstrekking

Verzoekster stelt dat het voor haar niet duidelijk was dat als Motivity een "no go" advies zou geven aan de gemeente in het oriëntatietraject, zoals gebeurde, verzoekster dan in het traject van bemiddeling naar loondienst terecht kwam. Zij had de idee dat het traject bij Motivity vrijwillig was. Ook was het volgens verzoekster niet duidelijk dat zowel het traject (bemiddeling naar) werk in loondienst als het traject naar zelfstandigheid naast elkaar kunnen bestaan.

Begeleiding door Motivity verplicht?
De gemeente gaf verzoekster toestemming[8] om zich, met behoud van Wwb-uitkering, in de periode van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2011, voor te bereiden als zelfstandig ondernemer[9]. Met andere woorden: de gemeente nam haar op in de voorbereidingsperiode op grond van de Bbz. In de voorbereidingsperiode gold voor verzoekster geen sollicitatieverplichting en geen verplichte bemiddeling naar (regulier) werk in loondienst.

In de voorbereidingsperiode is begeleiding door Motivity *verplicht*. Dit vloeit voort uit (artikel 2 van) het Bbz[10]. Deze begeleiding houdt in dat Motivity in het oriëntatietraject toetst of het bedrijfsidee van betrokkene haalbaar is en de gemeente hierover adviseert. In het voorbereidingstraject begeleidt Motivity betrokkene vervolgens bij het opstellen van een concreet ondernemingsplan en vindt de aanloop plaats naar de start van de onderneming.

De verplichte begeleiding in de voorbereidingsperiode door Motivity houdt in dat als betrokkene de begeleiding van Motivity niet accepteert, dat de gemeente de voorbereidingsperiode (vroegtijdig) kan beëindigen. Bij (vroegtijdige) beëindiging van de voorbereidingsperiode herleeft o.a. de sollicitatieverplichting en de verplichte bemiddeling naar (regulier) werk in loondienst van betrokkene. Met als doel: uitstroom uit de Wwb via loondienst (in plaats van uitstroom uit de Wwb via zelfstandig ondernemerschap).

Verzoekster is, naar het oordeel van de commissie, zowel mondeling als ook schriftelijk duidelijk geïnformeerd door de gemeente over de verplichte begeleiding door Motivity. O.a. in de beschikking van 18 januari 2011 (toestemming voorbereidingsperiode), evenals in het door partijen getekende gewijzigde trajectplan van 22 juni 2011.

In het gewijzigde trajectplan staat, naar het oordeel van de commissie, bovendien duidelijk verwoord dat als de gemeente de zelfstandige onderneming van verzoekster "niet levensvatbaar" oordeelt, verzoekster terugvalt in het regulier Wwb-regime.

---

[8] Beschikking van 18 januari 2011, kenmerk CWS/WERK Z-W/148070073.
[9] In deze periode werd verzoekster opgenomen in de "voorbereidingsperiode" op grond van het Bbz.
[10] Ook verwoordde de gemeente dit in haar beschikking van 18 januari 2011.

Dus dat zij weer moet solliciteren en bemiddeling naar loondienst moet aanvaarden. De commissie acht op dit punt geen strijdigheid met het beginsel van een actieve en adequate informatieverstrekking. De onderzochte gedraging is op dit punt *behoorlijk* en de klachten hiertegen acht de commissie *ongegrond.*

Wel zou de gemeente haar voorlichting op dit punt nog kunnen verbeteren door duidelijk(er) te stellen dat als de gemeente de zelfstandige onderneming van betrokkene niet levensvatbaar oordeelt, bijvoorbeeld na een negatief advies van Motivity, de gemeente de voorbereidingsperiode (vroegtijdig) kan beëindigen. Dit heeft tot gevolg dat o.a. de sollicitatieplicht weer "herleeft[11]".

Traject van bemiddeling naar loondienst mogelijk naast traject naar zelfstandigheid?
Opname in de voorbereidingsperiode, houdt nog geen uitspraak in over de vraag of betrokkene in aanmerking komt voor financiële hulp op grond van het Bbz bij de feitelijke start van diens bedrijf of zelfstandig beroep. Deze vraag beantwoordt de gemeente pas nadat betrokkene een concreet ondernemingsplan indient bij een Bbz-aanvraag. Dit concrete ondernemingsplan is noodzakelijk voor de Bbz-aanvraag, omdat de gemeente op basis van dit plan toetst of het bedrijf "levensvatbaar" is[12]. Voor de gemeente moeten er voldoende aanknopingspunten bestaan om te verwachten dat betrokkene uit zijn bedrijf na bijstandsverlening een inkomen kan verwerven dat toereikend is voor de voortzetting van het bedrijf en voor de voorziening in het levensonderhoud.

Een concreet ondernemingsplan is veelal het resultaat van het voorbereidingstraject, ter afsluiting van de voorbereidingsperiode. Maar dit hoeft niet. Als betrokkene niet (meer) in een voorbereidingsperiode is opgenomen, kan betrokkene ook zelf een concreet ondernemingsplan indienen bij de gemeente bij een Bbz-aanvraag. De Bbz stelt niet de voorwaarde dat betrokkene – verplicht – begeleid is door een derde bij dit concrete ondernemingsplan en zijn Bbz-aanvraag.

Wel zal – in de regel – het ondernemingsplan meer kans van slagen hebben, indien betrokkene daarbij begeleiding ontving van een externe derde-deskundige. Op basis van het ondernemingsplan toetst de gemeente namelijk of het bedrijf van betrokkene levensvatbaar is en in aanmerking komt voor financiële ondersteuning op grond van de Bbz.
Acht de gemeente het ondernemingsplan levensvatbaar dan kan betrokkene starten met zijn eigen bedrijf, met financiële steun van de gemeente en wordt de Wwb-uitkering door de gemeente beëindigd. Acht de gemeente het concrete ondernemingsplan niet levensvatbaar dan komt betrokkene niet in aanmerking voor financiële ondersteuning (bijstand) op grond van de Bbz.

Het voorgaande betekent dat verzoekster haar eigen onderneming, na (beëindigen van) de voorbereidingsperiode, mocht voortzetten, náást haar Wwb-uitkering en traject (bemiddeling naar) loondienst. De commissie constateert dat het daarbij voor verzoekster niet verplicht was om zich uit te schrijven uit de Kamer van Koophandel, zoals de casemanager stelde. De gemeente heeft verzoekster op dit punt dus onjuist voorgelicht.
Van belang is enkel dat zij voldeed aan de voorwaarden die de gemeente verbond aan haar Wwb-uitkering, zoals o.a. de sollicitatieplicht en verplichte bemiddeling naar werk in loondienst. Inschrijving in de Kamer van Koophandel staat hier niet aan in de weg.

---

[11] Artikel 2, derde lid, Bbz in combinatie met de artikelen 9 en 10 Wwb.
[12] Levensvatbaarheid is een van de voorwaarden om voor financiële steun op grond van de Bbz in aanmerking te komen, na bijstandsverlening.

Verzoekster koos er – bewust – voor om haar zelfstandige onderneming door te zetten en op deze wijze uit de Wwb te stromen.

Vraag voor de commissie is of de gemeente verzoekster meer adequaat en actief had moeten informeren over de mogelijkheden en voorwaarden van een Bbz-aanvraag?

De gemeente stelt op dit punt dat verwijzing naar de Bbz niet aan de orde was, omdat Motivity de gemeente adviseerde dat de onderneming van verzoekster niet levensvatbaar was. Hierdoor voldeed verzoekster, volgens de gemeente, niet aan de voorwaarden voor een Bbz-uitkering op grond van het Besluit bijstand zelfstandigen.

Een aanvraag op grond van de Bbz vond de gemeente om die reden niet zinvol. Verzoekster werd om die reden niet (actief) doorverwezen door haar casemanagers naar de afdeling Bbz.

De commissie is van oordeel dat, zelfs als het wel op het eerste gezicht onwaarschijnlijk leek dat verzoekster in aanmerking zou kunnen komen voor een Bbz-voorziening, verwijzing naar de afdeling Bbz wenselijk was geweest. Verzoekster zou dan – eventueel na indiening van een aanvraag – (meer) duidelijkheid hebben gehad of zij recht had op de voorzieningen zij zou volledig geïnformeerd weloverwogen een besluit kunnen nemen haar plannen al dan niet gewijzigd voort te zetten.

De commissie constateert dat de gemeente verzoekster op dit punt wel actiever en adequater moest informeren over de mogelijkheden en voorwaarden voor een Bbz-aanvraag. De gemeente had aan verzoekster duidelijker moeten uitleggen dat zij haar traject naar zelfstandigheid, ondanks het traject naar loondienst, kon voortzetten. Dat zij ook zelfstandig een concreet ondernemingsplan kon opstellen, zonder begeleiding van Motivity. Ook had de gemeente juiste informatie moeten verschaffen over de mogelijkheid om ingeschreven te zijn, dan wel te blijven bij de Kamer van Koophandel. Op dit punt acht de commissie de onderzochte gedraging in strijd met het beginsel van een actieve en adequate informatieverstrekking en om die reden *niet behoorlijk*. De klachten op dit punt acht de commissie *gegrond*.

Eindoordeel
De klachten zijn *deels gegrond, deels ongegrond* wegens schending van het beginsel van een actieve en adequate informatievoorziening. De commissie vraagt de gemeente, gelet ook op toekomstige Bbz-aanvragen, de informatievoorziening over de mogelijkheden en voorwaarden voor een Bbz-aanvraag, te verbeteren en aan te passen.

De onderzochte gedraging acht de commissie *deels behoorlijk, deels onbehoorlijk*.

De commissie

7 augustus 2014.

De Ombudscommissie gemeente 's-Hertogenbosch,
A.H.A. Lensen, voorzitter

Y. Nass, secretaris